

qrg מעריב

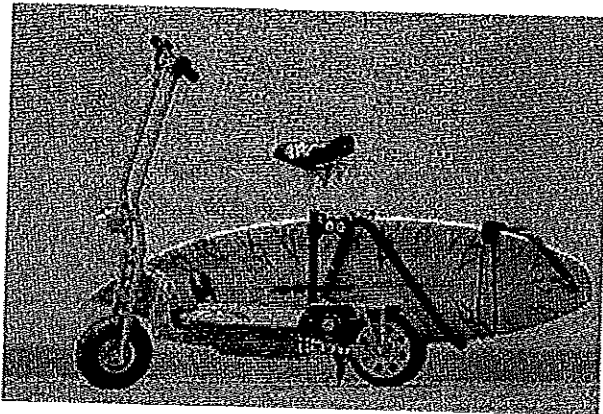
נופלים בין הגלגלים

הקורקינטים הממונעים הפכו לפתרון תחבורתי זול ונוח בערים הגדולות. למרות שצברו פופולריות - הרשויות ממשיכות להתעלם מקיומם. המשמעות: הרוכבים לא יכולים לבטח את עצמם - ובעלי הרכב חשופים לתביעות שלא מכוסות בביטוח החובה

גיל מלמד | 25/6/2009 8:01

בשנים האחרונות גדל בקצב מהיר מאוד מספר הקורקינטים הממונעים. בארץ פועלות חנויות רבות המתמחות במכירתם, דבר המעיד על כך שמדובר במוצר בעל פוטנציאל שוק עצום.

למרות זאת, למעט תקנה ספציפית אחת שמתייחסת לקורקינטים חשמליים, מדינת ישראל - החל במשרדי הממשלה וכלה בכנסת - מתעלמת מקיומם באופן הפוגע פגיעה ממשית ברוכבים.

קורקינט חשמלי תצלום: יוסי אלוני

קורקינט, בדומה לאופניים, לא נחשב לכלי רכב ממונע כל עוד הוא מונע בכוח אנושי. אלא שבשני העשורים האחרונים הורכבו לקורקינטים מנועים, שהופכים אותם ל"כלים ממונעים". לפי חלק מן ההגדרות, אפילו לכלי רכב ממונעים של ממש.

המנועים הראשונים הורכבו באופן פרטי, אולם כאשר התופעה צברה תאוצה, החלו היצרנים לייצר כלים אלה בייצור "סדרתי". המנועים הראשונים שהותקנו היו מנועי בעירה פנימית קטנים, בדרך כלל מהסוג המשמש כלי גינון קטנים וקטנועים.

מאוחר יותר החלו להתקין מנועים חשמליים. התגובה הראשונית של מוסדות המדינה, כמו לכל דבר חדש, לא מוכר ושאינן מאחוריו אינטרס כלכלי משמעותי - התעלמות, ולאחר מכן איסור גורף של יבוא.

כרגיל במקומותינו, בהיעדר תקנות מפורשות ואכיפה התגובה הציבורית היא הברחות של קורקינטים ממונעים מחו"ל, וייצור מקומי שלהם בארץ, לעתים באמצעות קיטים המיובאים מחו"ל.

"פריצת הדרך" המשמעותית היחידה בתחום חלה ב-2004 בצו שפטר את הקורקינט החשמלי מהוראות פקודת התעבורה, וקבע למעשה כי לא מדובר בכלי רכב ממונע.

אלא שההגדרה החוקית ל"קורקינט חשמלי" היא "רכב בעל 2 גלגלים המורכבים בזה אחר זה, המונע במנוע חשמלי שהספקו לא עולה על 100 ווט, משקלו העצמי לא עולה על 12 ק"ג, ומהירות נסיעתו לא עולה על 12 קמ"ש".

למעשה, פוטרת ההגדרה רק שבריר קטן מכלל הקורקינטים הממונעים בשוק, אך לא פוטרת למשל, קורקינטים בעלי מנוע בנזין, או קורקינטים חשמליים שמהירותם 20 קמ"ש ויותר.

קורקינט ללא רישיון

תיאורטית, כל אדם הרוכב על קורקינט בעל מנוע בעירה פנימית, או בעל מאפיינים שונים מאלה המוגדרים בפטור ל"קורקינט חשמלי", חשוף בראש ובראשונה לאכיפה משטרתית, שכן למעשה הוא רוכב על כלי רכב.

לפי נוהל 36/07 של אגף התנועה הארצי במשטרה, מנובמבר 2007, על שוטר שנתקל בקורקינט

שאינו פטור (כאמור לעיל) לעכב את הנהג, ולהעבירו ואת הקורקינט לתחנת משטרה.

"היחידה החוקרת", נכתב בנוהל, "תחקור באזהרה את הנהג על העבירות הבאות: נהיגה ברכב ללא רישיון רכב, נהיגה ברכב מנועי ללא רישיון נהיגה (אם לנהג אין רישיון נהיגה) א ו'נהיגה ברישיון נהיגה לא תקף לסוג הרכב". מתוך החלטה רשמית, כך לפחות עולה מן הנוהל הכתוב, אם כבר עיכבו אדם וטרחו להביאו לתחנת המשטרה, אין מצב שהוא לא "יחטוף".

אך הסעיף האחרון משעשע (או עצוב) במיוחד, מפני שהוא מדגיש חלק מן האבסורד המטורף בכל ההתייחסות של המדינה לנושא. שכן, גם אם יש לנהג רישיון לאופנוע, מכונית, משאית, אופנוע ים, ואפילו רישיון טיס - הוא לא יכול לנהוג ב"קורקינט ממונע", מפני שרישיון הנהיגה שלו לא תקף "לסוג הרכב".

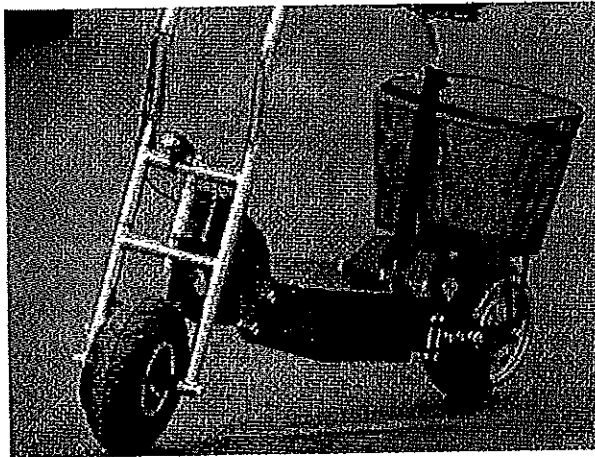
הבעיה היא שאין בארץ שום סוג של רישיון נהיגה תקף לקורקינט. למשל, אי-אפשר לעבור מבחן מעשי בנהיגה בקורקינט ולקבל עברו רישיון.

חשופים

יתרה מזו, לא לגמרי ברור אם קורקינט ממונע שאינו פטור הוא כלי רכב, שכן אין תקנה או חוק המגדירים דרישות טכניות מכלי רכב כזה. בפועל, הרוב המכריע של הקורקינטים הממונעים אינם פטורים, מפני שאפילו החשמליים שבהם מגיעים למהירות של יותר-מ-12 קמ"ש או שוקלים יותר מ-12 קילו.

הדברים הרבה פחות משעשעים כאשר מי שרוכב על קורקינט ממונע "לא פטור" מעורב בתאונת דרכים, כפי שכבר למדו על בשרם מספר אנשים. מבחינת החוק לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (פלת"ד) אין כל הבדל בין הולך רגל לבין רוכב אופניים, רוכב על קורקינט פטור או לא ממונע, ומי שמחליק על גלגליות או על סקיטבורד.

אם אלה נפגעו מכלי רכב, אם באשמתם ואם באשמת הנהג, הם מכוסים על-ידי ביטוח החובה של כלי הרכב הפוגע, או על-ידי "קרנית", קרן פיצויים מיוחדת למקרים שבהם לא ניתן לאתר את הנהג הפוגע.

קורקינט חשמלי צילום: יוסי אלוני

כאשר רוכב קורקינט "לא פטור" נפגע בתאונה, גם אם זו נגרמה באשמת נהג הרכב, חברות הביטוח יפעלו, ככל שלא ידון, כדי שלא לשלם פיצוי, בטענה כי הוא נהג בכלי רכב ממונע, כהגדרת חוק.

מאיזך, חברות הביטוח לא מוכנות, אולי גם לא יכולות, להציע ביטוח חובה לבעל הקורקינט הממונע, מפני שאין הגדרה מתאימה לקורקינט עצמו, וגם מפני שאין רישיון נהיגה מתאים לנהג בו.

לדברי עו"ד ערן יעקובוביץ', מומחה לדיני ביטוח ונזיקין, נפגע כזה לא יוכל לתבוע את "קרנית", מפני שזו

לא מפצה את מי שנהג בכלי רכב ממונע כשהוא נוהג ביוזמתו ללא ביטוח. בין אלו שלמדו את תוצאות מצב הביטוח על גב חשבון הבנק שלהם נמצאת משפחת ש' מהרצליה, אשר בנה בן ה-14 הורכב על-ידי חברו על קורקינט ממונע במנוע בנזין, והשניים נפגעו ממכונית נוסעים.

לאחר שתביעתם בגין נזקי גוף נדחתה על-ידי הביטוח, פנתה המשפחה באמצעות עו"ד עמיקם חרל"פ לעזרת בית המשפט, וביקשה לקבוע כי תכליתו של קורקינט ממונע היא שעשוע, ומדובר בצעצוע ולא ב"רכב מנועי".

לא מכוסים

בפסק דין חלקי, פסק השופט עודד גרשון מבית המשפט המחוזי בחיפה כי למרות שיש מי שיראה בקורקינט צעצוע, "הפונקציה העיקרית שלו היא לשמש לתחבורה יבשתית וכל ייעודו הוא הובלתו של אדם או אנשים ממקום למקום". לקביעת השופט, דין התביעה נגד חברת הביטוח להידחות, אבל זו עלולה להיות רק ראשיתו של הסיפור.

ראשית, התובעים הגישו ערעור לבית המשפט העליון על הקביעה, העומדת קרוב לשנה מבלי שהוכרעה. שנית, וחשוב יותר, גם אם התביעה תידחה, עדיין פתוחה הדרך בפני התובעים לתבוע את נהג הרכב הפוגע. גם אם בית משפט יקבל את התביעה ויקבע כי נהג אשם בתאונה ויגזור עליו לשלם לתובעים את הנזקים, עלול להיווצר מצב מסוכן כלכלית לכל נהג במדינה.

במקרה של פגיעה בקורקינט ממונע "לא פטור", הרוכב לא יוכל לתבוע את חברת הביטוח אך יתבע את הנהג. האחרון, למרות ששילם דמי ביטוח שאמורים לכסות מפני תביעות כאלה, עלול להידרש לשלם מאות אלפי שקלים לרוכב. וזה, כאמור, כבר ממש לא מצחיק.

נכון להיום, ועד שהמצב החוקי של קורקינטים ממונעים לא יוסדר בצורה טובה והרמטית, גם רוכבי הקורקינטים הלא פטורים מסתכנים בעלויות אדירות של נזקים רפואיים, וכל שאר הנהגים על הכבישים לא מבטחים מפני הנזק שהם עלולים לגרום לרוכבי הקורקינטים.

בעמותת אור ירוק נמסר כי "המצב החוקי הקיים כיום לא תואם את המציאות בשטח. בפועל נמכרים ונוסעים על כבישי ישראל קורקינטים שמהירות נסיעתם 40 קמ"ש, והאחריות למצב הקיים מוטלת על שר התחבורה והבטיחות בדרכים".

gilmel@maariv.co.il

📧 עדכוני כלכלה לסלולרי שלך